

**Soạn Văn lớp 8:**

# Bài Ông đồ

**Bộ cục chia làm 3 phần:**

- Phần 1 (khổ 1, 2): Hình ảnh ông đồ xưa.
- Phần 2 (khổ 3, 4): Hình ảnh ông đồ nay.
- Phần 3 (khổ 5): Nỗi hoài niệm của tác giả đối với ông đồ.

**Hướng dẫn trả lời câu hỏi****Câu 1:**

- Trong 2 khổ thơ đầu: Hình ảnh ông Đồ viết chữ nho ngày Tết là một hình ảnh đẹp. Đây là cái thời đặc ý của ông. Ông xuất hiện cùng với "hoa đào", "mực tàu", "giấy đỏ". Ông đem lại niềm vui cho nhiều người khi viết câu đối tết. Bao nhiêu người nhờ ông, tấm tắc khen ngợi ông.

- Khổ 3+4: Vẫn diễn tả không gian ấy, thời gian ấy, nhưng không khí khác: Vắng vẻ theo từng năm, đến giờ thì hầu như không còn "người thuê viết". Giấy cũng buồn, mực cũng sàu. Ông đồ vẫn có mặt, nhưng người ta không ai nhận ra ông, không chú ý vào ông nữa. Ông gàn như bị lãng quên.

=> Sự khác nhau gọi cho người đọc cảm xúc thương cảm ông đồ, ông đang bị gạt ra rìa cuộc sống, ông đang bị lãng quên cùng với thú chơi câu đối một thời. Hai câu thơ: "*Lá vàng rơi trên giấy - ngoài giờ mưa bụi bay*" không chỉ là hai câu thơ tả cảnh mà còn là hai câu thơ tả tâm trạng, tả cảnh ngộ của ông đồ. Lá vàng rơi - biểu hiện của sự tàn úa, lại kèm mưa bụi bay. Lạnh lẽo và buồn thảm.

**Câu 2:** Nỗi lòng của tác giả đối với ông đồ:

*Năm nay đào lại nở,*

*Không thấy ông đồ xưa*

=> Kết cấu đầu cuối tương ứng => Cảnh thiên nhiên tươi đẹp còn ông đồ vắng bóng bị dòng đời, thời gian quên lãng.

*Những người muôn năm cũ*

*Hồn ở đâu bây giờ*

=> Câu hỏi tu từ => Nỗi niềm thương tiếc của tác giả đối với ông đồ, với giá trị văn hoá tốt đẹp của dân tộc.

**Câu 3:** Không chỉ hay ở nội dung hoài niệm, bài thơ còn hay ở nghệ thuật:

- Cách dựng cảnh tương phản: Một bên tấp nập đông vui, một bên buồn bã hiu hắt. Một bên nét chữ như phượng múa rồng bay, bên kia giấy buồn không thấm, mực đọng nghiên sâu.

- Kết cấu đầu cuối tương ứng. Cũng là thời gian ngày giáp tết, cũng là không gian mùa xuân, cũng vẫn là hoa đào nở. Nhưng hình ảnh ông đồ cứ nhạt nhòa dần. Cuối cùng thì không thấy hình ảnh ông đồ nữa.

- Bài thơ làm theo thể năm chữ. Lời lẽ dung dị, không có gì tân kì. Những hình ảnh thơ gợi cảm, sinh động và nhuốm đầy tâm trạng.

**Câu 4:**

Những câu thơ "*giấy đỏ buồn không thấm - mực đọng trong nghiên sâu - lá vàng rơi trên giấy - ngoài trời mưa bụi bay*" là những câu thơ tả cảnh ngụ tình. Tác giả dùng biện pháp nhân hóa làm cho giấy - mực, những vật vô tri vô giác cũng biết sầu buồn. Nỗi cô đơn hiu hắt của con người khi bị bỏ quên. Cảnh vật tàn tạ, thiên nhiên cũng buồn theo nỗi buồn của con người.